

Č.j. VP/S 62/00-160

V Brně dne 5. ledna 2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 6. 11. 2000 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ze dne 2. 10. 2000 č.j. 47977/00/2040/1968 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory v podobě investiční pobídky pro společnost Lovochemie, a.s., a to formou slevy na dani z příjmů podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

se povoluje

za těchto podmínek:

1. Celková hodnota veřejné podpory formou investiční pobídky nepřekročí 40 % celkové hodnoty investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory a vztahujících se k investičnímu projektu výstavby nové jednotky na výrobu kyseliny dusičné uvedenému v podkladech pro posouzení záměru získat investiční pobídku pro společnost Lovochemie, a.s. ze dne 2. 11. 2000, č.j. 47977/00/2040 a současně nesmí přesáhnout výši 496 mil. Kč, z které bude odečten 40% podíl hodnoty obchodní známky Lovochemie, a.s. Náklady vhodné na poskytnutí podpory jsou tvořeny náklady na pořízení budov, přípravu pozemků, náklady na nákup strojů a jejich instalaci a náklady na pořízení nehmotného investičního majetku.
2. Investice bude zachována po dobu 5 let ode dne právní moci kolaudačního rozhodnutí na první stavbu nebo část stavby, jíž se investiční pobídka týká.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 6. 11. 2000 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon o veřejné podpoře“) pro společnost Lovochemie, a.s., kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

1. formuláře žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře
2. popisu investičního projektu
3. posudku investičního záměru z hlediska splnění zákonných podmínek dle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách
4. návrhu nabídky na poskytnutí investičních pobídek
5. tiskopisu pro uplatnění záměru získat investiční pobídky
6. kopie stanov společnosti Lovochemie, a.s.
7. kopie společenské smlouvy společnosti Lovochemie, a.s.
8. výpisu z obchodního rejstříku týkajícího se společnosti Lovochemie, a.s.
9. kopie účetních závěrek a výročních zpráv a zpráv auditora o hospodaření společnosti Lovochemie, a.s. za rok 1997, 1998 a 1999

II. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo financí ČR
- kontaktní osobou je Ing. Vladimír Procházka, ředitel odboru vládní a parlamentní agendy /2040/ Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
- název veřejné podpory je „Nabídka na poskytnutí investičních pobídek společnosti Lovochemie, a.s.“
- právním základem pro poskytnutí veřejné podpory v podobě uvedené investiční pobídky je zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách)
- jako druh veřejné podpory jsou uvedeny investiční pobídky dle § 1 odst. 2 zákona o investičních pobídkách
- jako forma poskytnutí veřejné podpory jsou uvedeny daňové úlevy

III. Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. c) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

IV. Vymezení pojmu

Malým a středním podnikem se rozumí podnik, který podniká a má sídlo na území České republiky a který má méně než 250 zaměstnanců, má čistý obrat za poslední účetně uzavřený kalendářní rok nepřesahující 1450 mil. Kč nebo celková aktiva nepřesahující 980 mil. Kč a který splňuje podmínky nezávislosti. Nezávislostí se rozumí stav, kdy žádný jiný subjekt, který nespĺňuje definici malého a středního podniku, nemá 25% nebo vyšší podíl hlasovacích práv v podniku. Při výpočtu výše uvedených hodnot se sčítají všechny hodnoty podniků a osob, které podnik přímo nebo nepřímo ovládá prostřednictvím 25% nebo vyššího podílu na základním kapitálu nebo hlasovacích právech těchto osob.

V. Charakteristika příjemce veřejné podpory

Společnost Lovochemie a.s. byla zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem pod identifikačním číslem 49 10 02 62 dne 1.11.1993. Sídlo společnosti je Lovosice, Terezińska 147, PSČ 410 17.

AGROBOHEMIE, a.s. Praha drží podíl na základním jmění Lovochemie, a.s. ve výši 53,87 %, CITICORP SECURITIES, s.r.o. ve výši 35,04 %.

Lovochemie, a.s. je největším českým výrobcem průmyslových hnojiv. Roční objem produkce těchto hnojiv dosahuje v současné době cca (...) tis. tun. Ze sortimentu dusíkatých hnojiv u ledku amonného s vápencem (LAV), popřípadě ledku amonného s dolomitem (LAD) zaujímá 1. pořadí z dodavatelů na českém trhu (...% podílu na trhu v r. 99), u kapalného hnojiva (DAM 390) zaujímá rovněž 1. pořadí (...% podílu na trhu). U vícesložkových kombinovaných hnojiv typu NPK zaujímá společně s GRANAGRO Městec Králové 2. - 3. pozici s podílem%

Na tuzemský trh dodává Lovochemie a.s. ročně cca (....)tis. tun hnojiv, ostatní produkci vyváží na zahraniční trhy, zejména do SRN. Tržní podíl Lovochemie a.s. na spotřebě dusíku se pohybuje okolo 8%.

V současné době je hlavním zaměřením Lovochemie a.s. výroba a prodej dusíkatých a kombinovaných hnojiv v tuhé i kapalně formě. I přes dílčí inovace jsou výrobní jednotky kyseliny dusičné zastaralé, což se projevuje zvýšenými výrobními náklady. Proto kapacita výrobních jednotek kyseliny dusičné č. 1-4 bude plně nahrazena, tyto budou po zprovoznění jednotky č. 6 trvale odstraněny a následně zlikvidovány.

Obrat společnosti během 90. let postupně rostl z (....) mil. Kč. v roce 1990 až na (...) mil. v roce 1996. Následovalo období útlumu na tomto trhu, které skončilo v roce 1999. Očekávaný obrat Lovochemie, a.s. za rok 2000 by se měl pohybovat kolem (...) mil. Kč. Podíl exportu na obratu společnosti činí 60 %.

Celý proces výroby a prodeje hlavního výrobku, ledku amonného s vápencem nebo dolomitem, je od roku 1996 certifikován podle normy ISO 9002.

Ekologická zátěž území se ve srovnání se stávajícím stavem nezmění, neboť vlivy provozu na životní prostředí jsou minimalizovány.

Ztráta společnosti v roce 1999 činila (...) mil. Kč. Objem prodaných výrobků, jejichž výroba je předmětem investice dosáhl v České republice v roce 1999 částky (...) mil. Kč a v zemích EU, Norsku, Islandu a Lichtenštejnsku, částky (...) mil. Kč.

Počet zaměstnanců společnosti v roce 1999 činil (...) osob. Jelikož počet zaměstnanců přesahuje hodnotu 250, není tedy splněna jedna z nutných podmínek vymezujících malé a střední podniky, proto se nejedná v případě společnosti Lovochemie, a.s. o malý či střední podnik.

VI. Údaje o investici

Společnost Lovochemie, a.s. hodlá investovat v České republice částku 1240 mil. Kč, z toho do technologií 982 mil. Kč. Z předložených podkladů vyplývají následující hodnoty týkající se předpokládané výše investice:

(...)

Celková předpokládaná výše investice – 1240 mil. Kč.

Realizací projektu nedojde ke zvýšení počtu pracovních míst. Na novou výrobu budou převedeni zaměstnanci ze stávajících jednotek výroben kyseliny dusičné.

VII. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé).

Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.

Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).

V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o výhodu poskytovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře,
- tato výhoda zvýhodňuje určité podnikání, neboť poskytnutá veřejná podpora umožní příjemci této podpory snížit náklady na realizaci investice, které by musel na tuto investici vynaložit, čímž je mu poskytnuta výhoda a v důsledku snížení nákladů na výrobu kyseliny dusičné a tím i nákladů na výrobu hnojiv se zvýší i konkurenceschopnost společnosti Lovochemie, a to zejména na zahraničních trzích, na úkor jiných konkurujících společností (k obdobnému závěru rovněž dospěla Evropská komise v rozhodnutí č. 2000/524/EC ze dne 18. 1. 2000, publikovaném v Official Journal L 211/10, týkajícím se Linde AG),

- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť poskytnutí podpory umožňuje rozšíření výroby zejména produktů z kyseliny dusičné, čímž dojde ke zvýšení podílu příjemce veřejné podpory na českém trhu
 - v oblasti výroby hnojiva NPK a NP (....)
 - ledku vápenatého (....)
 - DAM 390 (...)
- na německém trhu - hnojiva NPK a NP (..)
- DAM 390 (....)
- poskytnutím výhody může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy ES, a to tím, že provedením zamýšlené investice se zvýší výrobní kapacita daného subjektu, (...)

jde o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázaná, pokud nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s příslušným předpisem ES, jimiž jsou:

Pravidla pro národní regionální podporu – publikovaná v Official Journal C 74, 10. 3. 1998

Pravidla pro národní regionální podporu (dále jen „Pravidla“) v čl. 1 stanoví, že regionální podpora je určena méně rozvinutým regionům. Je realizována podporou investic a vytvářením pracovních příležitostí. Podle čl. 64 odst. 4 (a) Evropské dohody je po dobu prvních 5 let po vstupu v platnost Evropské dohody na celou Českou republiku pohlíženo jako na oblast Společenství uvedenou v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení Evropského společenství, s tím, že uvedená výjimka může být prodloužena o dalších 5 let. K prodloužení výjimky došlo rozhodnutím Rady přidružení č. UE – CZ 1703/00 ke dni 1. 1. 1997.

Dle § 5 písm. a) zákona o veřejné podpoře Úřad může povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 u veřejných podpor, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností, tj. veřejné podpory regionálního charakteru.

Čl. 2 Pravidel stanoví, že výjimku ze zákazu veřejné podpory lze udělit pouze v případech, kdy je zajištěna vyváženost mezi výsledným narušením soutěže a výhodami vyplývajícími z veřejné podpory pro region.

Při stanovení regionálního přínosu a míry veřejné podpory je nutno zvažovat faktor nezaměstnanosti, faktor kapitálu a pracovních míst. Společnost Lovochemie, a.s. hodlá investovat v České republice, která spadá pod vymezení regionů dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení Evropských společenství, a to v okrese Litoměřice, kde je jedna z nejvyšších měr nezaměstnanosti. Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR dosáhla nezaměstnanost v tomto okrese v prosinci roku 2000 výše 12,9 %. Při zvažování faktoru kapitálu a pracovních míst lze uvést, že čím vyšší je kapitálová náročnost podporovaného investičního projektu, tím vyšší mohou být deformující účinky na soutěž. Lovochemie, a.s. má poměrně vysoký podíl celkových investičních nákladů tj. 1240 mil. Kč a může tedy získat velkou konkurenční výhodu. Rovněž tvorba pracovních míst je použita jako ukazatel příspěvku investičního projektu k rozvoji regionu. Důsledkem investice bude nárůst pouze nepřímých pracovních míst jak v oblasti zemědělské prvovýroby, tak i v distribučních řetězcích a obchodních organizacích, v důsledku investice však nedojde k nárůstu nových přímých pracovních míst. Bude zajištěn přísun nejlepších dostupných technologií a výrobních postupů. Z těchto důvodů Úřad dospěl k závěru, že je zajištěna vyváženost mezi

narušením soutěže na trhu průmyslových hnojiv v České republice a členských zemích ES a výhodami vyplývajících pro Českou republiku z uvedené investice. V důsledku výše uvedených okolností byla maximální míra veřejné podpory, kterou lze poskytnout, stanovena na 40 % investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory.

Čl. 4.1. Pravidel stanoví, že předmětem regionální podpory je zajistit tzv. počáteční investici nebo vytvořit pracovní příležitosti, které souvisí s investicí. Za počáteční investici se dle článku 4.4 Pravidel rozumí investice do fixního kapitálu týkajícího se založení nového podniku, rozšíření stávajícího podniku nebo zahájení činnosti související se základní změnou výrobku nebo výrobního procesu u existujícího podniku (cestou racionalizace, diverzifikace nebo modernizace). V případě společnosti Lovochemie, a.s. jde o modernizaci stávajících výrobních kapacit závodu na výrobu průmyslových hnojiv vybudováním nové výrobní jednotky kyseliny dusičné, jež představuje moderní velkokapacitní automatizovanou výrobu, tedy o počáteční investici. Na stávajících výrobních jednotkách jsou dvě riziková pracoviště, která na nové výrobní jednotce již nebudou, je nutno rovněž zdůraznit příznivý vliv nové moderní technologie na životní prostředí a menší energetickou náročnost.

Čl. 4.2. Pravidel požaduje, aby podíl příjemce na financování podporované investice činil minimálně 25 %. Vzhledem k tomu, že v podmínce výroku tohoto rozhodnutí je uvedeno, že výše celkové veřejné podpory (sleva na dani z příjmů) nepřekročí 40 % celkových vhodných nákladů na poskytnutí podpory, a vzhledem k tomu, že příjemce veřejné podpory – společnost Lovochemie, a.s., použije k financování investičního projektu vlastní finanční prostředky v hodnotě 360 mil. Kč a půjčky, je tato podmínka splněna.

Čl. 4.10. Pravidel obsahuje podmínku, že investice musí být zachována po dobu nejméně 5 let.

VIII. *Druh a forma veřejné podpory*

Navrhovaná veřejná podpora má být poskytnuta formou slev na dani z příjmů dle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění. Z podkladů vyplývá, že společnost Lovochemie, a.s. splňuje všeobecné podmínky dle § 2 odst. 2 zákona o investičních pobídkách a zvláštní podmínky dle § 35b zákona č. 586/1993 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.

Předpokládaný zisk společnosti Lovochemie, a.s. je očekáván (...) Předpokládaná výše daňové povinnosti společnosti Lovochemie, a.s. v prvních pěti letech od předpokládaného zahájení investice bude činit: (...)

V případě veřejné podpory, jež bude poskytnuta společnosti Lovochemie, a.s. se jedná o podporu za účelem regionálního rozvoje, tedy o regionální podporu. Předmětem regionální podpory je zajištění počáteční investice nebo vytvoření pracovních míst.

Čl. 4.6. Pravidel stanoví, že hodnotu investice do určitých kategorií nehmotných aktiv lze připočítat do výše maximálně 25 % hodnoty nákladů vhodných na poskytnutí podpory. Nehmotné aktiva mohou být tvořena pouze patenty, operativními nebo patentovanými licencemi na know-how a nepatentovaných know-how.

Tyto nehmotné investice musí být využívány výhradně společností jež obdržela veřejnou podporu, musí se jednat o amortizovatelné statky, musí být zakoupeny od třetích stran za tržních podmínek a musí být zahrnuty do aktiv společnosti, jež obdržela veřejnou podporu a zůstat u ní nejméně 5 let.

Lovochemie, a.s. hodlá za účelem realizace investice vynaložit finanční prostředky na pořízení nehmotného investičního majetku ve výši (...) mil. Kč, od této částky je však nutno

odečíst hodnotu obchodní známky společnosti Lovochemie, a.s., jež nesplňuje znaky nehmotných investičních nákladů vhodných na podporu.

Veřejná podpora formou slev na daních z příjmů dle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění se počítá jako procentuální vyjádření skutečné celkové výše nákladů vhodných na poskytnutí podpory, které tvoří (jde o předpokládanou výši uvedených nákladů):

- a) pozemky a příprava staveniště (...)
- b) budovy – (...)
- c) nákup strojů a jejich instalace – (...)
- d) katalyzátory – (...)
- e) nehmotná aktiva –(...)

Celkový odhad investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory činí 1240 mil. Kč, tuto částku je však nutno snížit o hodnotu obchodní známky.

Vzhledem k tomu, že příjemce veřejné podpory nesplňuje definiční znaky pro malý a střední podnik, může maximální povolená míra intenzity veřejné podpory dle článku 4.8. Pravidel činit 50 % celkové hodnoty výše uvedených investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory. Celková hodnota veřejné podpory v podobě uvedené investiční pobídky nesmí přesáhnout 40 % investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory uvedených v tiskopisu pro uplatnění záměru získat investiční pobídky, tj. nesmí přesáhnout výši 496 mil. Kč, z které bude odečten 40% podíl hodnoty obchodní známky společnosti Lovochemie, a.s.

IX. Závěr

Dne 22. 12. 2000 bylo účastníku řízení doručeno vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil.

Ze všech shora uvedených důvodů bylo možno žádosti o povolení výjimky vyhovět, povolení však bylo nutno podmínit tak, aby byl zajištěn soulad s výše uvedenými předpisy.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
k rukám Ing. Vladimíra Procházky
ředitele odboru vládní a parlamentní agendy /2040/
Na Františku 32
110 15 Praha